

[Wilhelm.]

bejdsløsheden, som ikke afskaffer problemerne, men som alligevel er eller kunne være noget forskelligt fra, hvad en traditionel borgerlig politik vil føre til.

Nøglen i dette spil er og bliver byggeriet. Det er her, vi har den største ledighed, det er her, vi har den største igangsætter for aktivitet i øvrigt, hvis man var villig til at gøre noget. Her kunne gøres noget. Her kunne man f. eks. sige: vi anser det for en forpligtelse at få bygget de 40.000 boliger. Det er ikke vores livret, vi mener det er et kunstig lavt tal, der er sat i en situation, hvor industrien, det private erhvervsliv, råbte på kapital og arbejdskraft og man derfor kunstigt konstruerede et boligbygningsbehov, som var for lavt. Men o. k., forligspartierne har sagt 40.000 boliger, de har bare ikke indbygget nogen forpligtelse til at få dem bygget. Hvis man sagde: i det omfang privat byggeri ikke er i stand til eller ikke vil bygge deres del af kvoten, må vi sikre de 40.000 ved, at almennyttigt byggeri får mulighederne for at bygge resten op til kvoten på de 40.000.

Sagen er jo, at det praktisk taget ikke kræver import, at vi har materialerne — de ligger rundt omkring, og virksomheder er lukket, fordi man ikke kan komme af med materialerne — at vi har arbejdskraften, men den går rundt omkring og er arbejdsløs og bliver mere og mere ødelagt af det. Vi har det hele, projekterne ligger der, og byggejorden ligger der, og det betyder rent faktisk, at hvis man hævdede sig en lille smule fra de borgerlig-økonomiske forestillinger, er de boliger i samfundsmæssig henseende så at sige gratis at få bygget i den situation, hvor alternativet er dødlagte materialer og dødt arbejdskraft.

Men man vil det ikke. Man vil det ikke, og derfor må vi konkludere, at det er en bevidst spekulation i arbejdsløsheden. Socialdemokratiet fører krisepolitik på kapitalens præmisser og styrer dermed, som vi meget tit har påvist, også selv om det skulle lykkes at gennemføre denne socialdemokratiske politik, direkte mod den næste krise.

Denne samling er og har været en ualmindelig klar demonstration af socialdemokratiets magtesløshed over for det kapitalistiske vanvid, det kapitalistiske spild, de kapitalistiske konjunktursvingninger, den arbejdsløshed, som følger af systemet, de

krisetendenser, der uundgåeligt igen og igen følger af dette system. Det har været en ualmindelig klar demonstration af nødvendigheden af et opgør med selve dette system, og det har været egnet til at klargøre en forståelse af, at opgøret med dette system og det at forsvare lønarbejdernes interesser ikke kan og ikke vil primært foregå i dette folketing.

Til slut om det tillægsbevillingslovsforslag, som jo formelt er anledningen til denne debat: vi har vistnok som de eneste taget en lille debat om tillægsbevillingslovsforslaget her tidligere, for vi er ikke repræsenteret i udvalget, hvor det blev behandlet, og vi har sagt, hvad vi mente om det.

Jeg vil godt tilføje, ikke mindst i anledning af hr. Christophersens meget hårde bemærkninger om, hvem der havde ansvar osv., at når det drejede sig om tillægsbevillingsloven, når det drejede sig om de bristede forventninger, når det drejede sig om et kasseoverskud forvandet til et flere milliarder kroner stort kasseunderskud, når det drejede sig om den stigende arbejdsudgift osv., lå jo de 8/10 af hele den periode, hvor det er foregået, i venstre regeringens tid. Der er ikke stor forskel på ansvaret mellem socialdemokratiet og de borgerlige partier i den henseende. De penge, der står på tillægsbevillingslovsforslaget, er brugt, det ved vi godt. Vi ved godt, at denne afstemning for så vidt er en formalitet, men vi agter ikke ved at stemme for tillægsbevillingslovsforslaget at give en eller anden slags grønt lys for den krisepolitik i gåseøjne, som har været ført i de sidste 1¹/₂ år.

Guldberg (V):

Hr. Kjeld Olesen var i sin ordførertale med nogle få bemærkninger inde på situationen efter Storbritanniens folkeafstemning; ja, der er ikke nogen som helst bebrejdelse i det, når jeg nu tager ordet, for jeg ved, at hr. Kjeld Olesen, med den opgave han har i dag, må tage et meget bredt felt, og det er ikke hovedemnet. Men jeg vil alligevel gerne have love at føje et par bemærkninger til, som jeg ikke tror vi er uenige om, men som jeg måske synes alligevel hører med.

Jeg er meget enig i de almindelige betragtninger om betydningen af den folkeafstemning og om ønsket om nu at skabe indflydelse og få en progressiv udvikling i Eu-